

Foto kronika - Hostivicko Litovické rybníky

Zdejší rybníky jsou jednou z mnoha přírodních památek v blízkém okolí hlavního města. Mají zajímavou historii a i když se to na první pohled nezdá, jejich voda sloužila pražskému hradu již v době Rudolfa II. jako velmi potřebná, užitková. Později pokud se Čechům vládlo z Vídně zájem o zdejší vodu opadl a tím i péče věnovaná rybníkům. Změna nastala po roce 1918, to se stal Pražský hrad opět sídlem hlavy našeho státu. Potřeba užitkové vody se opět zvýšila když prezident Masaryk angažoval skvělého slovinského architekta Joži Plečnika nejenom na stavební úpravy hradu ale hlavně na budování nových zahrad. K úspěšné práci byla voda podmínkou. Aby se mohly obnovit dodávky bylo potřeba vrátit se k původní péči o litovickou přírodní ale i historickou památku.

Pro Pražany jsou velkou výhodou městské autobusy zajíždějící do středočeského kraje. Ten náš nás dovezl až ke hrázi rybníka největšího, **Litovického** ve **Starých Litovicích**. Trochu to vypadá, jako by se tu zastavil čas.

Přímo na stanici autobusu nás vítá krásně opravená výklenková kaple se zvonicí. Ve výklenku barokní socha svatého Jana Nepomuckého z počátku 19. století, na vrcholu kaple nový zvon, o ten původní kaplička přišla, byl použit k válečným účelům. Od kapličky je pár kroků ke stromořadí topolů. Stojí tu jako svíce a zpevňují boční hráz rybníka.

Tak to je ten největší ze tří Hostivicko Litovických rybníků

Litovický rybník obklopený mokřady a lesem

Jsme na hrázi a vyrážíme. Všechny zdejší rybníky propojuje naučná stezka ale nejen ona, prochází tudy také dálková cyklotrasa a nespočet pěšinek a dalších lesních cest. Zatím se rozhlížíme na hrázi u stavidla.

Zdejší rybníční soustava je **chráněným přírodním územím** již od roku 1996. Střídají se tu vodní plochy s rákosinami a lesem. Jde o krajinu přeměněnou z původních rozsáhlých bažin dlouholetým působením člověka. Soustava je napájena Litovickým potokem. Dnešní snímky z našeho putování kolem rybníků to jenom potvrzují.

Rybníky samotné i jejich okolí jsou atraktivním životním prostorem pro ryby, savce, plazi i obojživelníky. Vyskytují se tu i některé velmi vzácné druhy hub. Kromě běžných druhů se tu vyskytuje asi 30 zvláště chráněných druhů ptáků. Rybníky také slouží na jaře a na podzim jako místo odpočinku během migračních tahů. Jsou tu organizovány i ptačí „festivály“.

Dorazili jsme k ptačí pozorovatelně částečně ukryté za rákosím.

Konec rozhlížení a fotografování, opatrně dolů z pozorovatelně a jdeme dál, jsou tu i další rybníky. Přírodní prostředí se během chvíle neuvěřitelně mění. Staleté vrby střídají snad ještě starší mohutné duby.

Duby nás dovedly k dalšímu rybníku, za císaře Rudolfa to byl Kala, dnes je to Kalý.

Rybník patří Českému rybníkářství s.r.o a je pod správou sportovních rybářů. Ryby se tu smí přikrmovat pouze obilím a voda se desinfikuje vápněním. Pěstuje se tu kromě kapra ještě lín, okoun, štika, candát, amur bílý a sumec velký.

Cesta kolem Kaly se začíná dramtizovat, severní les v okolí rybníka si zřejmě vzpomněl, jak to tady vypadalo v daleké minulosti. Les se mění díky několika malým přítokům a spodním pramenům v neprůchodný močál. Naštěstí ty nejhorší úseky překlenuly opravené dřevěné můstky.

Bažiny jsme prošli po bezpečných pěšinách a lesem se pomalu blížíme k obci **Břve**. Bývalá vesnička dnes součást Hostivíc, je tak trochu jazykolamem. Vysvětlení je ale prosté, vesnička obklopená močály musela přemýšlet jak se dostat ven a potom zase domů. Řešení nabízely okolní les, přitěsaly se trámy (**neboli břevna**) a kladly se do bažin. Místním to již zůstalo **Břve**.

A je tu další zajímavost, dříve než spatříte zdejší náves, narazíte ještě v lese na hospodu. Tak ona to zase jen taková obyč hospoda není. Ale moderní restaurace při sportovním areálu, tak jdeme dál nebo venkovnímu posezení neodoláme? Je rozhodnuto, posedíme!

Do nedávna se podnik jmenoval Československo, přejmenovali jej na Lví srdce.

A výsledek, docela spokojenost dobrý boršč, pívko a ani ty ceny nás úplně nezruinovaly.

Od Lvího srdce na hráz Břevského rybníka která je zároveň návsi vesničky o 130 obyvatelích (je součástí MČ Hostivice) je to jenom pár kroků. Rotunda kryjící rybniční stavidlo chce příchozím naznačit, že zdejší osídlení je ještě mnohem starší než ta zmíněná rudolfínská doba. Sahá až do mladší doby kamenné.

Z cesty po hrázi je rozhled na celý rybník. Zažil již ledaco, koupat se sem chodila polovina Prahy, byl tu zřízen pionýrský tábor, veřejný kemp, začínala hrozit ekologická katastrofa, to všechno je minulost, dnes je tu klid.

Vše ale mohlo být úplně jinak, kdysi se začalo v okolí s těžbou rašeliny a zjistilo se, že místní slatina má pozitivní účinky na zdraví, vážně se uvažovalo se zřízením lázní. Zůstalo jen u plánů.

Cesta po hrázi nás přivádí do uličky K ovčínu. A skutečně objekt pro tři sta oveček je před námi. Romantika ale dostává na frak. Místo oveček fabrika fi. Mifer, teď se tu lisují plastové výrobky, třeba sedačky do tramvají.

Ani na louce za obcí jsme nějakou ovečku nepotkali zato je tu něco co jinde nenajdete. Televizní kostel, pokud nevěříte, mrkněte na fotky. Moderní kaple, projekt ověnčený cenami za architekturu byl postaven pro TV NOE na pozemcích někdejšího statku č. p. 1. Televize z ní přenáší mše svaté. Ti co se nevejdou dovnitř stojí venku nebo se dívají doma u televizoru. Nakonec i to zasvěcení je unikátní:

Kaple Panny Marie Hvězdy evangelizace

Církevní projekt je dílem Ing. Arch. Anny Hájkové a Ing. Pavla Kyšky. Kaple byla vysvěcena v roce 2016. V budoucnu by v jejím okolí měla vzniknout biblická zahrada.

Luční pěšinka opouští Břve a jsme opět v lese na západní straně Litovického rybníka. Jedna z mála úplně suchých lesních cest nás dovedla zpět na hráz ke stanici autobusu, kam jsme v dopoledních hodinách přijeli.

Za příjemného počasí mezi Hostivicko Litovickými rybníky 11. května 2023.

Vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi, kronika Mirek

Fotografovaly dámy Hana Mašková a Lýdie Stoupová

